

เสวนา คลังสมอง-คลังปัญญาสยาม (ครั้งที่ 43)

เรื่อง “Success Story of Digital Transformation จากการทำคำปรึกษาของคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี”

โดย ผศ.ดร.ณรงค์ฤทธิ์ วราภรณ์

คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

วันอังคารที่ 17 มิถุนายน 2568 เวลา 13.30 - 14.30 น. ณ สถาบันคลังสมองของชาติ และผ่านระบบ VDO Conference (ZOOM)

การพลิกโฉมดิจิทัล (Digital Transformation) ได้กลายเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของทั้งภาครัฐและเอกชนในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ประเทศไทยในฐานะประเทศกำลังพัฒนาจำเป็นต้องยกระดับความสามารถในการแข่งขันผ่านเทคโนโลยีเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของโลก ผศ.ดร.ณรงค์ฤทธิ์ วราภรณ์ คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) ได้นำเสนอกรณีศึกษาจากการให้คำปรึกษาด้าน Digital Transformation แก่กรมการขนส่งทางบก ซึ่งถือเป็นตัวอย่างที่สะท้อนบทบาทของมหาวิทยาลัยไทยในการสนับสนุนการพัฒนาองค์กรภาครัฐ

1. แนวคิดและบทบาทของมหาวิทยาลัยกับ Digital Transformation

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มจธ. ไม่ได้จำกัดบทบาทเพียงแค่ผลิตบัณฑิต แต่ขยายพันธกิจออกไปสู่การบริการวิชาการเพื่อสังคม โดยเฉพาะการนำความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลออกไปใช้จริงกับหน่วยงานภายนอกซึ่งช่วยให้

- อาจารย์และนักศึกษาได้ประสบการณ์ตรงจากปัญหาจริงขององค์กร
- พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับโลกการทำงาน
- ช่วยยกระดับขีดความสามารถขององค์กรไทยให้แข่งขันได้ในระดับสากล

ในช่วงกว่า 30 ปีที่ผ่านมา คณะได้ให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานภาครัฐมากกว่า 20 แห่ง อาทิ กรมการขนส่งทางบก กรมบังคับคดี และสำนักงานอัยการสูงสุด

2. กรณีศึกษากรมการขนส่งทางบกจาก Manual สู่ Automation และ Digital Transformation

2.1 สถานการณ์เดิม การผลิตป้ายทะเบียนรถของกรมการขนส่งทางบกเคยพึ่งพากระบวนการ Manual เป็นหลัก

- พนักงานใช้แรงงานคนป้อนเลขทะเบียนและอบสี
- ปัญหาการล่าช้าและข้อผิดพลาดจากมนุษย์ เช่น ใส่หมายเลขผิด
- การจัดการสต็อกที่ไม่มีข้อมูลเรียลไทม์ ทำให้การกระจายป้ายไปยังจังหวัดไม่สม่ำเสมอ

2.2 การให้คำปรึกษาและการเปลี่ยนแปลง ทีม มจร. ช่วยออกแบบแผนยุทธศาสตร์และแนวทางการปรับปรุงกระบวนการผลิต โดยมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่:

- การนำ Automation เข้ามาใช้ กรมฯ สั่งซื้อเครื่องจักรอัตโนมัติจากเยอรมัน ช่วยลดการพึ่งพาแรงงานคน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- การติดตั้งระบบ ERP (Enterprise Resource Planning) ทำให้การจัดการวัตถุดิบ การผลิต และการกระจายป้ายทะเบียนมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้
- การใช้ QR Code และ OCR (Optical Character Recognition) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของป้ายทะเบียนทุกใบ ลดปัญหาข้อผิดพลาดที่เคยเกิดขึ้นจากการป้อนด้วยมือ
- การสร้าง Dashboard ด้วย BI (Business Intelligence) ให้ผู้บริหารสามารถติดตามสถานะสต็อกป้ายทะเบียนในแต่ละจังหวัดแบบเรียลไทม์

2.3 ผลลัพธ์

- ลดข้อผิดพลาดในการผลิตป้ายทะเบียนลงอย่างมาก
- เพิ่มความเร็วในการกระจายป้ายไปยังจังหวัดต่างๆ
- สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนและผู้ให้บริการ
- พนักงานได้รับการฝึกทักษะดิจิทัลเพื่อรองรับกระบวนการใหม่

3. บทเรียนและข้อเสนอเชิงนโยบาย

3.1 บทเรียนสำคัญ

- คน คือหัวใจของการ Transformation ต้องทำให้บุคลากรในองค์กร buy-in หรือยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- Leadership สำคัญยิ่ง ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการกำหนดวิสัยทัศน์และผลักดันการปรับตัว
- การวางแผนระยะยาว Digital Transformation ต้องมาพร้อมแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับทิศทางของโลก เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านราบรื่นแม้มีการเปลี่ยนผู้บริหาร

3.2 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

- หน่วยงานรัฐควรลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและการพัฒนาทุนมนุษย์ควบคู่กัน
- สร้างศูนย์กลางความรู้ (Knowledge Hub) ระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาครัฐเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

4. สรุป

กรณีศึกษากรมการขนส่งทางบกแสดงให้เห็นว่า Digital Transformation ไม่ใช่แค่เรื่องของเทคโนโลยี แต่คือการจัดการคน กระบวนการ และวัฒนธรรมองค์กรอย่างรอบด้าน ความสำเร็จดังกล่าวเป็นตัวอย่างของความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและภาครัฐ ที่สามารถต่อยอดไปสู่หน่วยงานอื่นๆ เพื่อยกระดับประเทศเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัลอย่างยั่งยืน

5. ช่องทางการติดตามรับชม

สามารถติดตามรับชมย้อนหลังได้ที่ “YouTube” สถาบันคลังสมองของชาติ

วันที่ 17 กรกฎาคม 2568